

Man vil enten give sig ind under hin Sjælstilstand, der kan kaldes den store Resignation, i hvilken Mennesket forraader sig selv ved at slippe sin smertefulde Søgen og køber en vis Ro og Uafhængighed af Livet med Opgivelse af sit inderste Væsens allerdybeste Krav. Det er en Selvopgivelse, hvori den enkelte mister Værdien for sig selv i Forstaaelse af, hvor forgæves Modstanden er mod Livets knusende Overmagt; hvor haabløs al Klage og alle Taarer; hvor lidt et Menneskeliv vejer; hvor ringe Magt der er i det; hvor dyb Glemslen er, der opsluger det; hvor let det erstattes, ja skydes til Side af nyt frembrydende Liv. Livets uendelige Gentagelse af det i sig Intetsigende, dets Smaaahed er kun til at bære, naar det alt faar Betydning gennem Evighedens Ansvar; det er kun muligt at holde ud at være Menneske uskadt, uden at dræbe de stærkeste Sjælekrav, naar man er til for Gud. Tages Gud bort, bliver et Menneske kun et Tal i den uoverskuelige Række; men det er ikke al den Austrængelse at leve værd. Og Tilintetgørelsen, der som alt sundt Livs Modsætning, fylder alt levende med Rædsel og Modbydelighed, bliver den store, trætte Skares hemmelige Trøst og Længsel, den naturlige Forbundsfælle for Sind, der allerede her er mærkede af Døden, og føler Dødens opløsende Kræfter i sig og ofte kun ikke føler det, fordi de bedste af dem ophører med at eksistere for sig selv, kaster sig ud i et Arbejde for Slægten eller Ideerne, hvori de glemmer sig selv og bringer disse gribende, underlige, sjælløst bragte Ofre, der er som slængte i Havet, baade for dem selv og andre, fordi de ikke vidste, hvor der skulde ofres, og fordi de ikke havde et levende Menneskes Sjæl at give hen, men kun dette halvdøde Sind, der inderst inde ved med sig selv, at det ligesaa godt kan øde sit Liv paa et som paa et andet.

Eller der sker noget andet. De Sind, der ikke vil dø, kaster sig med al Energi ind i, hvad der lover Øjeblikkets stærkest følte Lykke, hvad der bringer Glemsel i øjeblikkelig fuld Optagethed, Glemsel ogsaa af Tankens Skuffelser — fremfor alt: hvad der giver den intensive Livsfølelse, der trues med Undergang, dødelig saaret, som den er i enhver, der opgav at finde Mening i Livet. Jo mere et Menneske har bevaret sig levende, jo stærkere Trangen er i et Menneske til det, som alene slår til for et helt Liv, det, der fylder, optager, opbruger hele Personlighedens Indhold, med desto større Kraft vil denne sidste Udvej gribes.

En saadan Trang og Evne til fuldt Liv har Kvinden, som det synes, bevaret mest uskadt. En saadan Trang tilfredsstilles nærmest i Kærlighedslivet. Og paa Baggrund af